

Miljödepartementet

Enheten för miljökvalitet

Agnes von Gersdorff

+ 46 8 405 44 95

Rådets möte (miljö) den 20 februari 2007

Dagordningspunkt 1

Rubrik:

Rådsslutsatser om klimat

EU objectives for the further development of the international climate regime beyond 2012 - Draft Council conclusions

Dokument:

5595/07 ENV 46 ENER 34 FISC 7 ONU 2

Rådsslutsatser inom ramen för klimatkonventionen och Kyotoprotokollet behandlades i EU-nämnden senast den 15 december 2006.

Bakgrund

Kyotoprotokollets och dess åtaganden löper ut år 2012. De länder som idag omfattas av kvantitativa åtaganden står för ungefär 30 procent av de globala utsläppen. Om parterna når sina åtaganden kommer de totala utsläppen år 2008-2012 att i bästa fall stabiliseras i förhållande till 1990. Enligt IPCC behöver utsläppen halveras till 2050. Det är hög tid att nå en global överenskommelse om en framtida klimatregim post 2012. EU har en ledande roll i detta internationella förhandlingsarbete och tydlig och konkret inriktning för EU om vad en framtida överenskommelse ska innehålla är viktig.

EU:s ministerråd (miljö) och Europeiska rådet har redan tidigare i slutsatser förklarat att den globala medeltemperaturen får tillåtas öka med högst två grader Celsius över förindustriella nivåer. Under iakttagande om principen av ett gemensamt men differentierat ansvar har miljørådet (vår och höst 2005) och Europeiska rådet (vårtoppmötet 2005) förklarat att man bör överväga utsläppsreduktioner för

industriländerna i storleksordningen 15–30 procent till 2020 och 60–80 procent till 2050.

Några huvudpunkter från miljørådets rådsslutsatser avseende klimat kommer även att behandlas vid Europeiska rådets vårtoppmöte den 7 mars 2007.

Europeiska kommissionen presenterade i januari 2007 ett energi- och klimatpolitiskt paket med förslag att EU skall minska sina koldioxidutsläpp med minst 20 procent till 2020 samt öka målet till en utsläppsreduktion om 30 procent när det finns en internationell överenskommelse. Paketet innehåller även förslag till en rad olika åtgärder, bland annat förnybara energikällor, forskning och utveckling, biobränslen mm.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Rådsslutsatser antas med konsensus.

Svensk ståndpunkt

Generellt är frågan om ett reduktionsmål om 30 procent för EU en viktig fråga för Sverige.

Sverige välkomnar och stöder ett åtaganden om utsläppsreduktioner för EU motsvarande 30 procent till 2020 och anser att det bör antas med sikte på en internationell överenskommelse. Enligt Sveriges uppfattning behövs utsläppsminskningar i den storleksordningen om det skall vara möjligt att nå de långsiktiga målen globalt och för de utvecklade länderna som formuleras i de nu aktuella rådsslutsatserna. Av detta följer att Sverige anser att förslaget om ett unilateralt mål att utsläppen skall minskas med minst 20 % för EU är otillräckligt. Sverige anser därtill att målet inte bör villkoras ("provided that") så att det endast är aktuellt om andra parter gör jämförbara insatser.

Till de ovan anförda skälen till Sveriges position kommer att två olika mål med villkor ger ett förvirrande budskap utåt och riskerar att försvåra de kommande förhandlingarna inför en framtida klimatregim post 2012.

Sveriges bedömningar ifråga om egna utsläppsminskningar framgår av avsnittet nedan om "Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa".

Förslaget

Ordförandeskapet att lagt fram förslag med budskap om hur EU ser på klimatfrågan och vilka element man önskar sig i en framtida klimatregim post 2012. Bl.a. anges ett ambitionshöjande mål om en utsläppsreduktion av växthusgaser med 30 procent för EU till 2020 som ett bidrag till en global överenskommelse. Dessutom föreslås ett mål om ett unilateralt reduktionsåtagande på 20 procent till 2020 oaktat en internationell överenskommelse.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Sverige har minskat sina utsläpp av växthusgaser med över 30 procent sedan 1970-talet. Underlag om utsläppsreduktioner till 2020, inklusive förutsättningar för sänkor och flexibla mekanismer, ska utarbetas inför kontrollstation 2008.

Den förra regeringen och riksdagen bedömde så sent som förra året att utsläppen från Sverige för år 2020 bör vara 25 procent lägre än utsläppen 1990. Därtill fastställdes en tidsplan för att pröva målet 2008.

Alliansregeringen kommer i det sammanhanget förankra målet i både nationell och internationell forskning samt göra analyser av de samhällsekonomiska effekterna av olika åtgärder.

Som ett första steg i arbetet har vi tillsatt ett vetenskapligt råd som skall bidra med vetenskapliga bedömningar och rekommendationer till Regeringens klimatpolitik. Det vetenskapliga rådet hade sitt första möte den 22 januari och kommer att avrapportera till Regeringen i slutet av sommaren.

Sverige formulerar just nu en strategi för att nå en global överenskommelse och arbetar intensivt med att analysera vilken målnivå Sverige kan anta för 2020 och siktar på att lägga fram en proposition våren 2008.

Ekonomiska konsekvenser

Dessa rådsslutsatser bedöms inte ha omedelbar påverkan på statens finanser. Däremot kommer ett för EU gemensamt mål troligen småningom leda till en bördefördelning inom EU med ett specifikt åtagande för Sverige. Ett sådant åtagande kommer att ha samhällsekonomiska och statsfinansiella effekter som dock inte kan överblickas ännu.

Inga ytterligare konsekvensbeskrivningar för samhällsekonomin och miljön utöver de som följer av 2002 års klimatpolitiska beslut respektive 2006 års klimatpolitiska proposition Prop. 2005/06:172 finns tillgängliga. Sveriges klimatpolitik utvärderas fortlöpande. Vid utvärderingarna prövas klimatpolitiken mot samhällsekonomiska konsekvenser samt hänsyn till omställningen av energisystemet, ekonomisk tillväxt, industrins konkurrenskraft och övriga samhällsmål.

Riksdagen beslutade den 17 juni 2006 om proposition 2005/06:172 Nationell klimatpolitik i global samverkan (bet. 2005/06:MJU14, rskr. 2005/06:389). I propositionen föreslår regeringen utöver det nationella klimatpolitiska delmålet för perioden 2008–2012 och gör bedömningen att utsläppen av växthusgaser för Sverige 2020 bör vara 25 procent lägre än utsläppen 1990. Den dåvarande regeringen avsåg att återkomma med ett uppdaterat klimatpolitiskt beslut i samband med den s.k. kontrollstationen 2008. Naturvårdsverket och Statens energimyndighet har ett gemensamt uppdrag att skulle utarbeta ett underlag, inklusive konsekvensanalys, till kontrollstationen 2008 (dnr M2006/2845/Mk). Underlaget ska lämnas den 30 juni 2007.

I den mån rådsslutsatserna respektive ovan nämnda proposition resulterar i tillkommande direktivförslag, lagförslag eller regeländringar kommer dessa att konsekvensanalyseras i respektive direktivförslag, proposition eller lagförslag.

Kommissionen har analyserat konsekvenserna av ett för EU gemensamt mål om 20 procents utsläppsreduktion till 2020. Målet bedöms vara ambitiöst men genomförbart. Liksom i Sternrapporten pekar man på att kostnaderna för åtgärder överstiger de kostnader som kommer att bli följden av klimatförändringar. Inte minst framhåller kommissionen tillkommande vinster genom ytterligare avreglering av energimarknaderna, ökad försörjningstrygghet och minskat beroende av energiimport, möjligheter till ekonomisk utveckling genom satsning på miljöteknik mm.

Övrigt

Sverige har ett särskilt ansvar när det gäller att få till stånd en framtida global klimatregim eftersom Sverige kommer att vara ordförande i EU hösten 2009, dvs när de avgörande förhandlingarna om en kommande klimatregim väntas ske. Regeringen har lyft fram klimatfrågan som en prioriterad fråga.